بسم الله الرحمن الرحيم

ފެމިލީ ކޯޓު

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 1781/Fm-C/2023

ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން ފޮސްޓަރކެއާ ފަރާތްތަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް އެދި

މައްސަލަ އައިގޮތް: ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމުން

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް

ދިވެހި ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސް) އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް، ހ.ވެލާނާގެ 6 ވަނަ ފަންގިފިލާ / މާލެ

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތައް

1. (ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި، އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު)
2. (ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި، އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު)

ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:
03 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1445
18 އޮކްޓޯބަރު 2023

ނިމުނު ތާރީޚް:
06 ޖުމާދަލްއޫލާ 1445
16 ނޮވެންބަރު 2023

ދައުވާގެ ޚުލާސާ:

މި މައްސަލައަކީ، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އަށް ޝަރުޢީ ކައިވެންޏަކާއި ނުލާ ލިބިފައިވާ ދަރި (ކުއްޖާގެ ނަމާއި އުފަންތާރީޚު) ފޮސްޓަރކޮށް ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާއި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އަށް ހަވާލުކުރުމަށް އެދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސްގެ ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން ނިންމާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ޤަވާއިދަށް ފުރަތަމަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤަވާއިދުގެ 1-50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުލަތަށް ހަވާލުކުރުން ބެލުން މައްސަލައެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1. (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އަށް ޝަރުޢީ ކައިވެންޏަކާއި ނުލާ ލިބިފައިވާ ދަރި (ކުއްޖާގެ ނަމާއި އުފަންތާރީޚު) ފޮސްޓަރކޮށް ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާއި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އަށް ހަވާލުކުރުމަށް އެދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސްގެ ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން ނިންމާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ޤަވާއިދަށް ފުރަތަމަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤަވާއިދުގެ 1-50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުލަތުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވާކަން.
2. މިމައްސަލައިގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާ ހޯދުންނާއި، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދިފާއިވާ ބަޔާނަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

2.1 ދައުލަތުން މި މައްސަލަ ހުށަހަޅައިފައިވަނީ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަމާއި، އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު)އަށް ޝަރުޢީ ކައިވެނިން ބޭރުން ލިބިފައިވާ ފިރިހެން ދަރިފުޅު ކަމުގައިވާ (ކުއްޖާގެ ނަމާއި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) ފޮސްޓަރކޮށް ކުއްޖާ ބެލެނިވެރިއެއްގެން (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާއި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާ ހަވާލުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސްގެ ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން ނިންމާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް

ފެމިލީ ކޯޓު، ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑް މަގު | ފޯން: 3325502، | އީމެއިލް: info@familycourt.gov.mv | ވެބްސައިޓް: www.familycourt.gov.mv

ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ) 99 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގެ 02 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔަކަށް ފޯސްޓަރކެއަރ ފަރާތަކުން ބަދަލުކުރެވިދާނެކަމާއި، ކުއްޖާގެ އުމުރުން 18 އަހަރު ފުރެންދެން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމަކީ ދައުލަތުގެ ފަރާތްތަކާ ކުއްޖާ ފޯސްޓަރކެއަރކުރަން ޙަވާލުކުރުމުގެ އަމުރަކަށް އެދި އެ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ މާއްދާގެ (ށ) އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)އާއި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-30 (ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު) ގެ 1-50 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުންކަމަށް ބުނެފައިވާކަން.

2.2 ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ ބާބުގައި ދައުލަތުން ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެންޖެހޭ ކުދިންނަށް ފޯސްޓަރ ކެއަރގެ ޚިދުމަތްދިނުމުގެ އިންތިޒާމުތަކާއި، ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ ކުދިން ރީއިންޓަގްރޭޓް ކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އިންތިޒާމުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، މި ގަވާއިދަށް ފުރަތަމަ އިސްލާޙު ގެނެވުން ގަވާއިދު (ނަންބަރު 2023/R-101)ގެ 1-50 ވަނަ މާއްދާގެ(ށ)ގައި، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނާއި އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ފޯސްޓަރ ކުރުމަށް ނިންމާ ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިޔާއާއި ޙަވާލުކޮށްފައިވާ ކުދިންގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔަކަށް ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިންނާއި ޙަވާލުކުރުމުގެ ގޮތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅަން ވާނެކަމުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި އެމާއްދާގެ (ނ)ގައި ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިންގެ މިންގަނޑު ހާމަކުރުން އަންގައިދޭ އުސޫލުތަކާ ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުން ގޮތްކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަން.

2.3 މި މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ކުއްޖާއަކީ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)އަށް 08 މެއި 2018ގައި ޝަރުޢީ ކާވެނިން ބޭރުން ލިބިފައިވާ ކުއްޖެއްކަމާއި، އެ ކުއްޖާގެ އާއިލާގެ ތެރެއިން އެކުއްޖާއަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނެ ފަރާތެއް ފެނިގެންކުރެވިފައިނުވާތީ، 08 މެއި 2018ގައި މިކުއްޖާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވިފައިވާކަމަށް ސީ.އެފް.ޕީ.އެސް އިން 08 އޮކްޓޫބަރު 2023ގައި ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ "ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-30 (ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދު) ތަންފީޛުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ވަގުތީގޮތުން ފޯސްޓަރ ކޮށްފައިވާ ކުދިންގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔަކަށް ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިންނާއި ޙަވާލުކުރުމާއިގުޅޭ ގޮތުން ނިންމުމަށް ތައްޔާރުކުރާ ރިޕޯޓް" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

ފެމިލީ ކޯޓު، ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގް، އޯކިޑް މަގު | ފޯން: 3325502، | އީމެއިލް: info@familycourt.gov.mv | ވެބްސައިޓް: www.familycourt.gov.mv

2.4 އަދި މި ކުއްޖާއަކީ ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީއާއި ކުއްޖާ ފޯސްޓަރކުރުމަށް އެދި ބެލެނިވެރިޔާއާއިއެކު 14 ފެބްރުއަރީ 2019ގައި ފުރައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތްތަކާއި ކުއްޖާ ވަގުތީގޮތުން ބެލެހެއްޓުން ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ކުއްޖެއްކަން.

2.5 މިހާރު ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ ފަރާތްތަކުން ކުއްޖާއަށް އަޅާލުމާއި ރައްކާތެރިކަމާއި ލޯބިދިނުން ކުއްޖާ ރައްކާތެރިކަމާއިއެކު ބަލަހައްޓަމުން ދާކަން އިސްވެ ހަވާލާ ދީފައިވާ ރިޕޯޓްގައި ފާހަގަ ކޮށްފައިވާތީ މިމައްސަލާގައި ރިޢާޔަތް ކުއްޖާގެ މަޞްލަޙަތަށް އެންމެ ރަނގަޅުގޮތަކީ މިމައްސަލާގައި އަމުރު ރައްދުވާ ދެފަރާތުން ކުއްޖާ ފޯސްޓަރ ކުރުން ކަމުގައި ދައުލަތުން ދޭކަމީ އެދި (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ފާރަވެރި ބެލެނިވެރިޔަކަށް ފޯސްޓަރ ކޯޑު ފަރާތްތަކަށް ކަމުގައި ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތްތަކާއި ބަދަލުކުރުމާއެކު އެކުއްޖާގެ އުމުރުން 18 އަހަރު ފުރެންދެން އެކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމަށް ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތްތަކާއި ހަވާލުކޮށް ކުއްޖާ ފޯސްޓަރ ކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމާ ފައިސަލާ ކުރަނިވި ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ނިންމަވައި ދިނުމަށެވެ.

3. (ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން)އާއި (ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން) ދިފާޢުގައި ބަޔާންކުރުމުގައި، (ކުއްޖާގެ ނަން) ފޯސްޓަރ ކުރުމަށް ގެންގުޅުމަށް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމާއި އަދި މި ދަޢުވާގައި ވާދަވެރިން (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިޔަކާއި އަދި (ކުއްޖާގެ ނަން) ބެލެހެއްޓުމުގެ އެންމެހާ ޒިންމާއެއް ދުރުހެލިވެ ބަލަހައްޓަންދެއްވުމަށް އެދުނުކަމާއި، (ކުއްޖާގެ ނަން)އާ ދޭ ސިއްރު ހުރި މަޢުލޫމާތުތަކުން ކުއްޖާ ބައްލަވާ ޖަވާބުދޭ ފަރާތުން ދިފާޢުގައިވާކަމާއި، (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިޔަކަށް ކަމަށް ބަލަހައްޓަންދިނުމަ އާ ކުއްޖާ ތަރުބިއްޔަތުކޮށް ހަމަޖައްސައި އާ ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަމުންދާކަމާއި ޖިންސާ އުފާވެރިކަމުން (ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން)އާއި (ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން) ބުނެފައިވާކަން.

4. މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން 18 އޮގަސްޓް 2023ގައި ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ "ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-30 (ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެންގުޅޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދު) ތަންފީޒުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ވަގުތީގޮތުން ފޯސްޓަރ ކެއަރގައި ކުދިންގެ ބެލެނިވެރިކަން ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިންނާއި ހަވާލުކުރުމާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ތައްޔާރުކުރާ ރިޕޯޓް" އިން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

4.1(ކުއްޖާގެ ނަން)އަކީ 08 ޖޫން 2018ގައި (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)އަށް ޝަރުޢީ ކައިވެނިން ބޭރުން ވިހިފައިވާ ކުއްޖެއްކަމާއި، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)، (ކުއްޖާގެ ނަން) ވިހާފައިވަނީ އާނު ދިރިއުޅުންދާ ގޭގައިކަމަށްވާއިރު ކުއްޖާ ވިހެއުމަށްފަހު އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންދިޔައިރު ކުއްޖާގެ ހާލަތު ރަނގަޅު ނޫންކަމުން، ކުއްޖާ ވިހެއުމުގެ

އެއް ރޭ ކުރިންވެސް (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން) މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށްފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާ ގައިން ވިތްޑްރޯވަލްގެ އަލާމާތްތައް ފެނިފައިވާކަމާއި، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)ގެ ދަރިއެއްގެ ޙާލަތު ހުރިގޮތުން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުން ނުރައްކަލަށް ބަދަލުވެފައިވާތީ، ކުއްޖާއާއި ހަވާލުވާނެ ފަރާތެއް ހޯދުމަށް ބަލައިލުމުން ކުރެވުނު ވާރިސުންގެ މަސައްކަތުން ކުއްޖާގެ މަންމަ ފަރާތު އާއިލާގެ މެމްބަރަކު ޖެންޑަރ މިނިސްޓްރީ ހުށަހަޅާފައިވާ "ސޯޝަލް ސަޕޯޓް އެޕްލިކޭޝަން" ކޮށް ބެލުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމާއި، އެ އާއިލާގެ ގޮތަށް މުޅިންހެން ގެއްލެ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މުޅިންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، މިގެއިނުމެން މި އާއިލާގެ ހާލަތު ހުރިގޮތުން ކުއްޖާއާއި ހަވާލުވާން އެއްވެސް ފަރާތެއް ނެތްކަމާއި، އެހެންކަމުން ކުއްޖާއަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ކުއްޖާ 2018 ގެ 08 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ނެގިފައިވާކަން.

4.2 (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ މަންމަ ފަރާތު އާއިލާއިން ކުއްޖާއާއި ހަވާލުވާން އެއްވެސް ފަރާތެއް ހާޒިރުވެއްޖެނަމަ، މިނިސްޓްރީއިން ކުރުވުން މަސައްކަތުން (ކުއްޖާގެ އުފަން ބައްޕައި) ދިރިއުޅޭ ކުއްޖާއާއި ދުރުމާ ދިމާގެ ފަރާތެއް ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަން ބޭނުންވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، އެގޮތުން (ދައްތާފުޅާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އަށް (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ މާމަގެ މަންމަ (ކުއްޖާގެ ދުނި މާމަ) އާއި އެއްބަސްވެ ފަރާތުން ވާކަމާއި، (ދައްތާފުޅާ ފަރާތުގެ ނަން)އަށް (ދައްތާފުޅާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާ ކައިވެނިކޮށްގެން އުޅޭ ފަރާތުން ވާކަމާއި، މި ދެމަފިރިން ކުއްޖާއާއި ހަވާލުވާން އެދި ފޯމު ހުށަހެޅުމާއި ގުޅިގެން އެ ދެމަފިރިންގެ ހާލަތު ބެލުމަށް، މިނިސްޓްރީގެ ފޮސްޓަރ ކެއަރ ދިނުމުން މި ދެމަފިރިންނާއި ކުއްޖާގެ ބޭނުންތެރިކަން ހާމަކުރުމަށް ނިންމައި، 14 ފެބްރުއަރީ 2019 ގައި އެ ދެމަފިރިންނާއި މިނިސްޓްރީއާއި ދެމެދުން އެއްބަސްވެ ކުއްޖާގެ ބޭނުންތެރިކަން ހާމަކުރެވިފައިވާކަން.

4.3 (ދައްތާފުޅާ ފަރާތުގެ ނަން)އާއި (ދައްތާފުޅާ ފަރާތުގެ ނަން)އަށް ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި ޖިސްމާނީގޮތުން ސިއްހަތު ރަގަޅު ފަރާތެއްކަމާއި، އުމުރުގެ އެއްވެސް ހިސާބެއްގައި ބޭސްކޮށް ބަލިމަގަން ނުވާނެކަމަށް މައްލޫމާތު ލިބިފައިވާކަމާއި، މި ދެމަފިރިންނަކީވެސް ޒަވާއިދުން ނަމާދުކުރާ، ޤުރުއާން ކިޔަވާ ހެދި ދީނީ ކަންކަމަށް ހާއްސަ ސަމާލުކަމެއް ދެމުން އަންނަ ދެމަފިރިންކަމަށް ބެންފައިވާކަމާއި، (ކުއްޖާގެ ނަން)އަށް މާބަނޑު ކިޔަވައިދެން ހުރި ކުއްޖަކަށް ހެދުމަށް ދެމަފިރިންވެސް ވަރަށް މަސައްކަތްކުރަމުން ގެންދާކަމަށް ހިއްސާކޮށްފައިވާކަމާއި، ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހެދުމުގެ ވޮލަންޓިއަރ ދިހަ އަހަރުގެ ކުރީގެ ރިކޯޑް ސާފުކުރެވިފައިވާއިރު މި ދެމަފިރިންގެ ވޮލަންޓިއަރ 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ އެއްވެސް ކުށުގެ ރެކޯޑެއް ނެތްކަން ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހެދުމުގެ (ނަންބަރު) ސީޓީއިން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، މި ދެމަފިރިންނަކީ އަބަދުވެސް ދިރިއުޅުމުގައި އުފާވެރިން އަންނަ ހިތްހެޔޮ މީހުންގެ އާދަޔާ ދެމަފިރިންނަކަށް އާއިލާގެ

ފަރާތްތަކަށްނުނާއި، ގޮތް ބަހައްޓަތްތެރިންނާއި، އަވަށްޓެރިން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، މި ދަރަފިރިންނަކީ ކުއްޖަކު ބެލެހެއްޓުމުގެ ޙައްޤާ ނުލިބި ދަރަފިރިންނަކަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަތަކުން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާއާއި ހަވާލުވެ ފުރަތަމަ ދުވަހުން ފެށިގެން ކުއްޖާއާއެކު ދެކުނި އެފަދަ ދަރިއްޔާގެ ގޮތުގައިކަމާއި، ދެ ފަރާތުގެ އާއިލާއިން ކުއްޖާއާމެދު ދޭކަށް ހަމަ އެފަދައިންކަމުން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، އެއްވެސް ހާލެއްގައި ކުއްޖާ ދޫކޮށްލެވޭން ބޭނުންނުވާކަމާއި، ކުއްޖާއަށްވުރެ މިހާރު މި ދަރަފިރިންނާއި ނުލާ އުފަން ފަރަން އުދަނގޫވާނެކަމުން ގާނޫނީގޮތުގައިކަމުން މި ދަރަފިރިން ބޭނުންވާކަމަށް ބައްޕައަށް ހަވާލުކުރަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

4.4 ކުއްޖާ މިހާރު ނިސްބަތްވަނީ ދަރަފިރިންނާއި އެއް ކޮޓަރިއެއްގައި ނަމަވެސް ކުއްޖާގެ އުމުރުން 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ފުރުމުން ކުއްޖާއަށް ވަކި ކޮޓަރިއެއް ހަމަޖެއްސެނީކަމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތްތަކުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، މިގޮތަށް ކުދިވެސް ޖާގަހަށް މި ގޮތުގެ މާހައުލަކީ ކުޑަ ކުއްޖަކު ގެންގުޅުމަށް ރައްކާތެރި މާހައުލެއްކަމާއި، ގޮތުގެ ސަލާމަތީ ކަންކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، މި ދަރަފިރިން ބޭނުންވަނީ ކުއްޖާއަށް އަންގަވާ ރަގަޅު މުޖުތަމައުގައި މިން ބަލައިގަންނަ ފަދަ ތަރުބިއްޔަތު އަދި ފޯބިރު ދަރިއްޔާގެ ގޮތުގައި ކުއްޖާ ތަރުބިއްޔަތުކުރުމަށްކަމާއި، ކުއްޖާއާއި ދުރުގައި ނިންމަން ޖެހޭ ހުކުމް ނިންމުމުގައިވެސް ނިންމަނީ ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތަށް ބަލައި، ކުއްޖާއަށް ފައިދާކުރާނެ ގޮތަކަށްކަމަށް މި ދަރަފިރިން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާގެ ހުރި ބޭނުންތަކާއި، ކަރާމާއި ތަރުބިއްޔަތުކުރަން އެނގޭ ފައިދާހުރި ގޮތަކީ ކުއްޖާ ފޯސްޓަރ ކުރެވިފައިވާ ދެ ފަރާތްތަކުންނާ (ދައުލަތުގެ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާއި (ދައުލަތުގެ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އަށް ކުއްޖާގެ ޒާތީ ބެލެނިވެރިކަން ކުއްޖާގެ އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ވަންދެން ހަވާލުކުރުން، މި ދަރަފިރިންގެ އާއިލާ ތެރޭގައި ހުރި ބޭނުންތަކުގައި ޝަރުތުކުރުމަކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

5. މި މައްސަލައާއި ގުޅޭން ސަރުކާރުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކުން ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

5.1 (ކުއްޖާގެ ނަން)އަށް ބަލަހައްޓަދިނުމާއި ހުރި ބަހަނގެ ތަރުބިއްޔަތު ދިނުން ބަލާބޭނުންކުރުމަކަށް، ކުއްޖާގެ ތަރުބިއްޔަތާއި ތަރުބިއްޔަތަށް އިހުމާލުވުމުގެ ސަބަބުތަކުން 14 ފެބްރުއަރީ 2019ގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީއާއި (ދައުލަތުގެ ފަރާތުގެ ނަން)އާއި (ދައުލަތުގެ ފަރާތުގެ ނަން)އާ ދެމެދު ފޮސްޓަރިންގ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުން ހަވާލުކޮށްފައިވާކަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ އެއްބަސްވުމުގެ (ނަންބަރު) ފޮސްޓަރިންގ އެއްބަސްވުން އިން އެނގެން އޮންނަކަން.

5.2 ފޯމު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ބައްދަލުވުން ބަލަހައްޓަދިނުމުގެ ފޯމު)އާއި ޖ ފޯމުގެ ދަށުން އެކަށައަޅާފައިވާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެނެވޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދުން އިޚްތިޔާރުކުރަން

ފެމިލީ ކޯޓުން އަމަލުކުރަމުންއައި އުސޫލުގެ ދަށުން، ބަޔާންކޮށްފައިވާ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ 06 ފެބްރުއަރީ 2019ގެ "ޗައިލްޑް ޕްރޮޓެކްޝަން ބޭސިކް ކޭސް މެނޭޖްމަންޓް"އަށް ބަލާއިރު، އެ ބައްޓަމުކުރުމުގައި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން)އާއި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން) ކުއްޖަކު ޗައިލްޑްކެއަރުގައި އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މި ދަރިފުޅުގެ އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓާއި ކުދިންގެ މަޝްވަރާކުރުމަށާއި، މިދަރިވަރުންނާ އިންޓަރވިއުކުރުމަށް ބޭއްވިފައިވާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި، މިބައްދަލުވުމުން ނިމުނު ކަންތައްތަކަށް ބަލާއިރު، (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން)އާއި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން)އަށް ކުއްޖާ ޗައިލްޑްކެއަރަށް ފޮނުވުމަށް ނިންމާފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

6. ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ދައުލަތުން ހިމާޔަތްކުރަން ފުރުޞަތު ދޭންޖެހޭ ކުދިންނަށް ޚާއްޞަ ކަމަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތްތަކާއި، ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުންނަ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުންނަ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުތިމާޢީ ބައިންޔާކުރަންވާނެކަމާއި، މި ގަވާއިދުގެ ފުރަތަމަ އިސްލާހު ގެނައުން ގަވާއިދު (ނަންބަރު 2023/R-101)ގެ 1-50 ވަނަ މާއްދާގެ(ހ)ގައި، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނުއަށް އަމަލުކުރަން ފެމިލީގެ ކުރިން ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަރިން ޗައިލްޑްކެއަރތަކުގައި ނިސްބަތް ޗައިލްޑް ފޮސްޓަރ ފެމިލީއާއި ހަވާލުކުރެވޭނެ ކުދިންގެ ޤާނޫނީ ފޮސްޓަރ ފެމިލީތަކަށް ޗައިލްޑް ފޮސްޓަރ ފެމިލީންނާއި ހަވާލުކުރުމުގެ ގޮތުން ކާބަފައިން ހަރަކާތް ވާންކަމުގައި ބާރުން ކަންޑައެޅިފައިވާ، މި މައްސަލައިގެ މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހަރަކާތްތެރިވާ މައްސަލައެއްކަން އެނގެއެވެ.

7. މި މައްސަލައިގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)އާއި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުންނަ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ފެމިލީގެ ކުރިން ވަގުތީ ގޮތުން ޗައިލްޑްކެއަރތަކުގައި ކުދިންގެ ފޮސްޓަރ ފެމިލީތަކަށް ޗައިލްޑް ފޮސްޓަރ ފެމިލީންނާއި ހަވާލުކުރުމުގެ ގޮތުގައި ނިންމުމަށް ހަރަކާތްތެރިވާ މައްސަލައެއްކަމުގައި، މި މައްސަލާގައި ދައުލަތުން ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތުން ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުންނަ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޓް ކުރުމުގެ ގަވާއިދުގެ 1-50 ވަނަ މާއްދާއަށް ސަމާލުކަން ދެއްވާފައިވާކަމާއި، މި މާއްދާގެ ދަށުން (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ޤާނޫނީ ފޮސްޓަރ ފެމިލީއެއް ކަމުގައި ފެމިލީ ސެންޓަރުން ހިމާޔަތްކުރުމުގައި ކުއްޖާގެ މާތް އަޅުގަނޑު ހެޔޮ ކަމާއި ވާއްދު ކަމުގައި ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހިތްހަމަޖެހޭ މިންވަރު، 2019 ވަނަ އަހަރު، ކުއްޖާ ފޮސްޓަރ ފެމިލީ ހަވާލުކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ފޮސްޓަރ ފެމިލީއަށް ހަވާލުކުރަމުން، ދައުލަތުގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ކުރިން ބަލާއިރު، ދައުލަތުގެ ބެލެހެއްޓުމުގައި ކުއްޖާ ފޮސްޓަރ ކުރުމަށް ހުއްދަ ދެއްވާކަން އެނގެއެވެ.

8. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމުގެ މައްޗަށް މި މައްސަލާގެ ޝަރީޢަތުގައި ތަޙުޤީޤުކުރެއްވިއިރު، (ކުއްޖާގެ ނަން)އަކީ މި ކުއްޖާގެ އުމުރުން ނުވަވަރުގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ހަޟާނަތުގައިވާ ކުއްޖެއްކަމާއި، މިހާރު ކުއްޖާގެ އުމުރުން 05 (ފަހެއް) އަހަރު ވެފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާ މިހާރު ބޭއްވިފައިވާ ތަނުގައި ކުއްޖާއަށް ބޭނުންވާ އަޅާލުން ފުރިހަމައަށް ލިބެމުންދާ ކަމާއި، ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތަށް އެންމެ ފައިދާ ހުރި ގޮތަކީ ކުއްޖާ މިހާރު ބަލަހައްޓަމުންދާ ބެލެނިވެރިންގެ ބެލުމުގައި ހުރި ބޭއްވުންކަމުގައި މި މައްސަލާއާ ގުޅިގެން ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން 18 ޑިސެމްބަރ 2023ގައި ތައްޔާރުކުރައްވާފައިވާ "ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-30 (ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެންގުޅޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޝަން ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދު) ތަންފީޛުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ވަކިވެގެން ފޯސްޓަރ ކެއަރގައި ކުދިންގެ ޙާލަތު ބެލެނިވެރިޔާކަން ފޯސްޓަރ ބެލެނިވެރިންނާއި ހަވާލުކުރުމާއިގުޅޭ ގޮތުން ނިންމުމަށް ތައްޔާރުކުރާ ރިޕޯޓް" އިން އެނގެން އޮތުމާއި. އަދި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ކުއްޖަކީ ފޯސްޓަރކުރުމަށް ނަންގަވާފައިވާ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ ފެބްރުއަރީ 06 2019ގެ "ފޯސްޓަރ ފެމިލީގެ ބައްދަލުވުމުގެ ޔައުމިއްޔާ"އިން އެނގެންއޮތްކަމާއި، ކުއްޖަކު ފޯސްޓަރކުރުމަށް ހަވާލުކުރުމުގައި، ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތަށް އެންމެ ފައިދާ ހުރި ގޮތަކީ ކޮބައިކަން ކުރިން ބަޔާންވާގޮތުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުއްޖާގެ ހައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އިސްވެ ބަޔާން ކުރެވުނު ކަންކަން ބަލާއިރު، މިކުއްޖާއަށް މަސްލަހަތު އެންމެ ރަނގަޅުވާގޮތަކީ މި ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔާކަން މިކުއްޖާގެ އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރެންދެން، މިކުއްޖާ ފޯސްޓަރކުރުމަށް އޮތް (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން)އާއި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަން)އާ ހަވާލުކުރުންކަން އެނގެން އޮންނަކަން.

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު)އަށް ޝަރުޢީ ކައިވެންޏަކާއި ނުލާ ލިބިފައިވާ ދަރި (ކުއްޖާގެ ނަމާއި އުފަންތާރީޚު) ފޯސްޓަރކުރުމަށް ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔާކަން (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު)އާއި (ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު)އަށް ހަވާލުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސްގެ ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން ނިންމާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުއްޖާގެ ހައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެންގުޅޭ ކުދިން ރީ-އިންޓަގްރޭޝަން ކުރުމާއިބެހޭ ގަވާއިދުން ފުރުޞަތު އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ގަވާއިދުގެ

ފެމިލީ ކޯޓު، ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑް މަގު | ފޯނު: 3325502، | އީމެއިލް: info@familycourt.gov.mv | ވެބްސައިޓް: www.familycourt.gov.mv

ޝަރީޢަތަށް އެދޭގޮތަށް ނުކުތާތަކަށް ފާހަގަކުރި މި ޤަޟިއްޔާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ދައްކަމުން ދަށުން މާއްދާގެ ވަނަ 1-50 (އަށާރަ) 18 އަހަރުން މިކުއްޖާގެ ޢުމުރު ފުރިހަމަވާ ދުވަހަށް [illegible] މި (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ [illegible]، ހަރަދު ފޯރުކޮށްދިނުން، މިކުއްޖާގެ ފާރުމަސީ ބަލަހައްޓާ ކުއްޖާ ޗައިލްޑް ސަޕޯޓް އެޖެންސީ (ދަރިފުޅު ބަލަހައްޓާ މައިން)އާއި (ދަރިފުޅު ބަލަހައްޓާ މައިން)އާ ދެމެދު ހިފެހެއްޓުން ގެނެސްދިނުމަށް، ފާރުމަސީ ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އާއި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ދަރިފުޅުގެ ޚަރަދުގެ ދަރަނި ގެންދާ ކުރިން ރި-އިންފޯސްމަންޓް ކުރުމާއި ބެހޭ ގަވާއިދުގެ ފިޔަވަޅު އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ގަވާއިދުގެ 1-50 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މިއަދު 20 ނޮވެންބަރު 2023އިން ފެށިގެން (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިހަމަވުން، މިކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމުގައި މި ކުއްޖާގެ ފާރުމަސީ ބަލަހައްޓާ މި ކުއްޖާ ޗައިލްޑް ސަޕޯޓް އެޖެންސީ (ދަރިފުޅު ބަލަހައްޓާ މައިން)އާއި (ދަރިފުޅު ބަލަހައްޓާ މައިން އެޖެންސީ)އަށް ލިބިގެންވާގޮތުން ކަނޑައަޅައި، ފާރުމަސީ ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ފާރުމަސީ)އާއި ދަރިފުޅުގެ ބޭފުޅުގެ ދަރަނި ގެންދާ ކުރިން ރި-އިންފޯސްމަންޓް ކުރުމާ ބެހޭ ގަވާއިދާއި އެއްގޮތަށް ގާތްގޮތެއް މަތިން މި ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަން ގެނެސްދޭނެ، ބޭނުންވާނަމަ ކުއްޖާގެ މަޤްޞަދާއި ތަރުބިއްޔަތާއި އަޚްލާޤީ ނަޒަރިއްޔަތު ބެލެހެއްޓުމަށް ޝަރީޢަތް ނިންމާފައި އެއްފަރާތަކަށް ކުރުމުގެ (ދަރިފުޅު ބަލަހައްޓާ މައިން އެޖެންސީ)އާއި (ދަރިފުޅު ބަލަހައްޓާ މައިން އެޖެންސީ)އަށް އަންގައި، މިގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމްކޮށް މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމީމެވެ.

ފެމިލީ ކޯޓުގެ ޤާޟީ ނާޒިމް ހަސަން

ފިހާ ވިޒާ މަސްލިހު ހަސަން ހަސަން